

M.T.F.N. 27/282 1957

Suap. 207/2-57

Muinaistieteellinen Toimikunta
Historiallinen osasto.

Kertomus Raaseporin linnan raunioilla kesällä 1950 suorite-
tuista entisöimis- ja korjaustöistä.

Syyskuun 8 p:nä 1950 kävin Raaseporin raunioilla hakemassa
Helsingistä työhön tuleville työmiehille asuntoa ja ruokailupaikkaa,
jotka onnistuinkin saamaan matkailumajasta. Samalla tiedustelin pai-
kallista työväkeä työhön ja kävin paikkakunnan osuusliikkeessä tilaa-
massa työtä varten sieltä saatavat tavarat sekä sovin erään kuljetus-
liikkeen kanssa autokuljetuksista.

Syyskuun 11 päivänä noin ~~klo 8,30~~ klo 8,30 lähdimme Kansal-
lismuseolta Rakennushallinnon kuorma-autolla Raaseporin raunioille.
Samalla autolla kuljetettiin Helsingistä työhön menevät miehet, työ-
kalut ja osa rakennustarvikkeita. Matkalla oli mukana myös tohtori
Nils Cleve. Menomatalla poikettiin Grabbackan linnan raunioille jos-
sa yksityiskohtaisesti tarkastettiin korjaustöitä varten laadittu työ-
suunnitelma ja kustannuslaskelma sekä sovittiin lähemmin tärkeimmis-
tä korjauskohteista, holvien vahvistuksista ja työmenetelmistä.

Raaseporiin päästyämme noin klo 12 käytiin tohtori Nils
Cleven kanssa yksityiskohtaisesti lävitse töistä laadittu työselitys
ja kustannusarvio sekä sovittiin eräiden holvien muurauksista, muu-
rien päällystöiden y.m. paikkauksista, seinien kiiloilla vahvistami-
sesta, sortumien uudelleen teosta, m huoneen kattamisesta. lankku-
käytävien uusimisista, joen yli johtavan sillan korjauksesta ja tor-
nin 1949 rakennetun katoksen alipuolen tervauksesta y.m. töistä.

Syyskuun 19 päivänä saatuaani Helsingistä työhön tulleiden
miesten lisäksi paikkakunnalta erään muurarin aloitettiin puhdista-
maan muurien päällystöitä y.m. Samana päivänä allekirjoittanut ja
työmies K. Martin ajoivat kuorma-autolla Turun vanhalle linnalle

Grabbacka

noutamaan sieltä sementtiä, josta sitä saatiin tohtori Nels Cleven välityksellä 40 pp. pussia. Sementti oli tuotava Turusta siksi, ettei sitä useista yrityksistä huolimatta onnistuttu muualta saamaan. Koska pelättävissä oli, että kyseiset työt jäisivät suorittamatta sementin puutteen vuoksi. Samalla kerralla toimme Raaseporin muurauksia varten Kuusiston linnan raunioilta 200 kpl. erikoisen suuria tiilejä.

Seuraavana päivänä noudettiin kuorma-autolla osuusliikkeestä aikaisemmin tilatut tavarat, kuten hienokalkki, puuterva, naulat y.m. tarveaineet. Hiekka ajettiin paikalla jo 11/9. Kun tavarat oli saatu paikalle, aloitettiin välittömästi muurien pääöystöiden paikkaukset ja huoneissa k ja p ikkuna- y.m. holvien entisöimismuuraukset. Samanaikaisesti aloitettiin pyörötornin vesikaton alipuolen tervaustyöt.

Ajalla 18/9 - 23/9 saatiin korkeiden muuriosien päällystät korjattua. Samalla korjattiin linnanpihan huoneiden muurien päällystöitä ja sivuseiniä. Tiilimuurauksia tehtiin huoneissa i ja j. Huone m:n päälle aloitettiin tehdä puukattoa. Syyskuun 20 p:nä haettiin kuorma-autolla puutavaraa Tammisaaresta. 19/9 aloitettiin laastin kanssa kiillaten vahvistaa pyörötornin ulkosivuja. Samana päivänä h:ra V. Kuittinen tuli työhön, sillä en onnistunut saamaan mistään muualta kivesmiehistä.

Ajalla 25/9 - 30/9 saatiin m huoneen puukatos valmiiksi ja korjattiin ensimmäisestä esipihasta linnalle nouseva silta. Tänä aikana aloitettiin uusia puukäytäviä f käytävän ja huone b päälle. Laastin kanssa kiillaten vahvistettiin pyörötornin osittain sortuneita ja pahoin rapautuneita ulkoseiniä. Tiilimuurauksia tehtiin huoneessa o y.m. ja jatkettiin linnanpihan huoneiden seinien korjauksia. Edelleen kaksi miestä tervasivat pyörötornin katon alapuolta.

Ajalla 2/10 - 7/10 vahvistettiin huoneessa j ison tiiliholvin oikean puoleinen osa. Pyörötornin muureja vahvistettiin I esipihaan rajoittuvilta sivuilta. Saman esipihaan muureja vahvistettiin laastin kanssa kiillaten sisä- ja ulkosivuilta. Samoin vahvistettiin linnan eteläpuolella olevia matalia muureja. Esipihasta huoneeseen c johtavaan aukkoon asetettiin rautatahgot.

Pyörötornin suojaluukut tervattiin ulkosivuilta ja asetettiin ne paikoilleen. Pyörötornin III:n kerroksen kahteen aukkoon tehtiin suojaluukut. Valmistettiin huone b päälle ja aukkoon f johtavat puusillat. Uudet puusillat tervattiin. Tehtiin m. huoneen katoksen etuseinä n.s. puoliponttilaudoista ja seinä tervattiin.

Joen ylitse johtavaan siltaan tehtiin sivujohteiden ylimmät puut 5" x 5" höylätyistä piiruista.

Muurien päällystöt, sivut, huoneet ja pihamaat y.m. alueet puhdistettiin pensas y.m. kasvullisuudesta y.m. roskasta. Tehtiin jälkisiistimistyöt ja ajettiin laastin - y.m. muuraus jätteet raunioiden ja sillan väliselle tielle. Aluelle, varsinkin turistimajan puolelle jäi raivattuja risuja ja Frans Bäcklund lupasi ajaa ne salaojien täyteeksi.

Työkalut, jäännös sementti y.m. ja työmiehet siirrettiin 9/10-50 kuorma-autolla Grabbackan raunioille.

Oheisena raunioilta ottamani valokuvia 4 kpl. joissa on lähemmät selostukset mistä työpaikasta ja työ vaiheessa ne on otettu.

Raunioille laitettiin Helsingissä kaksi isoa puista taulua, joissa kielletään kaikenlainen ilkivalta ja vahingonteko raunioilla sekä ohjataan yleisön käyntiä raunioilla.

Varoja käytettiin seuraavasti:

Työhön	146,100:--
Aineisiin	49,927:--
Rahdit ja autokuljetukset	12,130:--
Ilmoituskilvet (ilman paikoilleen asennusta)	11,200:--
Sekalaiset menot	523:--
Matka ja päivärahat työmiehille	39,720:--
Vuosilomat	3,360:--
Lapsi - ja kansaneläkemaksut työnantajan osuus	6,735:--

	Yhteensä	269,695:--
	Varoja palautettiin	305:--
Määräraha oli	mk. 270,000:--	=====

Helsingissä tammikuulla 1951.

O. E. Kivistö
 .....
 O. E. Kivistö.